

CRÒNICA D'UNA JORNADA: LA LLEI CONTRA LA LGTBFÒBIA

Parlament de Catalunya, 12 de novembre de 2013

Celebrar una jornada de treball com aquesta ha estat molt oportú per posar de manifest el compromís d'ERC de tirar endavant amb la llei contra la LGTBFòbia i per interactuar amb les entitats del sector perquè hi puguin dir la seva i consensuar els acords per a la seva tramitació al Parlament. Amb aquest ànim, la Marta Rovira, secretària general d'Esquerra Republicana, va donar la benvinguda als assistents a qui va emplaçar a col·laborar conjuntament per fer una bona llei i dissenyar la futura República Catalana amb igualtat a tots els nivells. El nou país l'hem de construir entre tots junts i per a tothom, amb la vista posada a imaginar una Europa igualitària en plena justícia social.

Tot seguit va prendre la paraula en Francesc Iglésies, vicesecretari d'Acció Política d'Esquerra, que va refermar el compromís polític amb aquesta llei que ens sentim nostra, fent un agraïment que va fer extensiu a totes les persones d'ERC que des de la Conselleria van impulsar-la, començant per les conselleres Anna Simó i Carme Capdevila. Però tal i com va remarcar, a part d'aquesta llei, el que cal pensar és en les polítiques que s'han de desenvolupar i aprofitar tota la feina que es va fer per tal que els drets no es quedin en un paper. L'objectiu, fer un país com a exemple d'igualtat de drets i llibertats. Seguidament en Xavier Florensa, coordinador de LGTB d'Esquerra, va reblar el clau anunciant que el projecte de llei contra la LGTBFòbia ha entrat en el Parlament començant el seu procediment, fet pel qual ara és un bon moment per obrir un espai de diàleg amb el sector.

Acte seguit pren la paraula la Carme Porta, ex-secretària de Polítiques Familiars, membre de la Coordinadora LGTB i una de les principals impulsores de la redacció d'aquest projecte de llei. Tal com ella assenyala, durant el període del Govern d'esquerres, Catalunya va esdevenir un referent a Europa en matèria de drets per a persones LGTB. Quan la Generalitat va entrar a la [ILGA](#) (International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association), això va ser vist com a exemple de nobles pràctiques de polítiques LGTB. Així doncs, ja que Catalunya va ser pionera en aquestes polítiques, se li havia de donar coherència a la lluita contra la discriminació i violència a persones LGTB i garantir els drets al col·lectiu. En aquest context, es va impulsar la redacció del projecte de llei contra la LGTBFòbia tenint en compte la resolució de 2006 del Parlament Europeu. La Carme Porta en ressalta alguns articles. L'article 5 el considera imprescindible, ja que marca el dret a la no discriminació i que afecta a tota la legislació catalana. També els principis orientadors recollits en l'article 6. En destaca l'article 8 on es crea el Consell Consultiu Permanent, que encara que ja existeixi, és important per donar-li validesa legal. Així com l'article 9, en que subratlla la necessitat que hi hagi un òrgan rector que garanteixi que es compleixi. En el Títol IV es preveuen els mecanismes i instruments per fer efectiva la llei i un règim sancionador que coaccioni la discriminació. Tal com destaca ella mateixa, la llei, per tot el consens que va generar en el procés de participació, és una obra d'enginyeria en que es van incloure totes les esmenes que es van proposar, fet que seria bo tenir-ho en compte perquè no es modifiqués durant la seva tramitació, a excepció de l'article 33. Per acabar posa de relleu dos aspectes. Primer, que cal adaptar-se a la legislació internacional que s'ha anat elaborant darrerament. I segon, que és una necessitat legislar específicament contra la discriminació a persones LGTB perquè no quedi en un mateix sac amb altres discriminacions.

El següent en parlar és en Francesc Jaurena, que aporta una visió acurada des del punt de vista jurídic. En primer lloc ressalta que aquesta llei significa l'emancipació de les persones LGTB, no dels drets ni la igualtat perquè aquests ja estan formalment assolits, el seu objectiu és que es pugui arribar a la seva igualtat efectiva. Al cap i a la fi, s'han de remoure els obstacles per visualitzar i

facilitar la participació de les persones LGTB en tots els àmbits. Tal i com és sabut, és un dret humà no discriminar per raó de gènere en la seva categoria de persones, com igualment s'hi refereix en el seu article 1 la Carta Europea de Drets Fonamentals. En aquest marc, quines són les formes concretes de discriminació? Directa, directa encoberta i indirecta. La directa, en general, és quan una persona es tractada per la seva orientació sexual de forma menys favorable. Per exemple, una persona que vol contractar una assegurança de vida amb un matrimoni homosexual i l'asseguradora li demana la prova del VIH, és una discriminació manifesta. La directa encoberta és quan, per exemple, una agència immobiliària de Barcelona negava contractes d'arrendament a les parelles del mateix sexe argüint que el pis ja estava ocupat o altres excuses. En aquest cas, el presumpte discriminador fa una argumentació neutra aplicable a qualsevol persona però orientada a les persones LGTB. O la indirecta, per exemple quan una piscina esportiva que feia promocions per a socis cònjuges per a matrimonis. Per fer front a aquestes formes de discriminació, la llei vol promoure la vida integral de les persones LGTB. Per fer un desplegament integral de la seva protecció, la llei ha de ser transversal que s'ocupi de molts diferents àmbits: educació, famílies, cultura, ordre públic, ocupació... De fet, la no discriminació no és només un dret subjectiu sinó que ha de ser un principi inspirador jurídicament. En cas que hi hagi algun dubte, la justícia haurà de basar-se en la no discriminació per raó d'orientació sexual o per raó de gènere. Els estats que han intentat una tutela per la no-discriminació, s'han trobat que una de les principals dificultats rau en la *prova* de la discriminació, ja que normalment la prova està en possessió del discriminador i que aquest té facilitat per amagar la discriminació amb pretextos. Per això és necessari l'equilibri compensatori a través d'una *Càrrega de Prova*. Això és el que s'ha fet, per exemple, en la legislació espanyola respecte la igualtat efectiva entre homes i dones. La Càrrega de Prova opera de manera que la presumpta víctima ha de provar els indicis, i no la prova. Després el discriminador ha de demostrar que no és un acte discriminatori. Fent un pas més, en la Unió Europea s'ha introduït la *Prova Estadística* que és fonamental perquè a través d'ella es poden provar discriminacions. I anant més enllà, s'utilitza també el *Test de Situació* en que es demostra indicatiu o àrees de discriminació sistemàtiques. En aquest cas, el presumpte discriminador és objecte d'avaluació sense saber-ho a través de víctimes fictícies. En dret comparat, el presumpte discriminador normalment acaba acceptant el fet i canvia de criteri de forma voluntària. Aquest sistema s'aplica en països com Hongria, França, Regne Unit, Suècia i la República Txeca. En resum, aquesta llei pretén ser el marc general de les polítiques per a persones LGTB, tot i que les polítiques públiques es desenvolupin en el seu Reglament.

En el torn de preguntes es plantegen diverses qüestions, entre elles si les càrregues de proves es poden incloure en l'article 33 de la llei. Jaurena puntualitza que sí que es pot i ressalta que el Tribunal Constitucional va dir que era lícit sempre i quan no fos penal, i recorda que a Catalunya actualment es té capacitat administrativa per sancionar però no penal de privació de llibertat. L'article 33 parla de qui té la competència per sancionar però es podria desenvolupar més l'article 35 per introduir l'element de la Càrrega de Prova. Sense la Càrrega de Prova no es farà efectiva la llei.

Per acabar, Anna Simó, diputada en polítiques d'igualtat i vicepresidenta primera de la mesa del Parlament, reitera un cop més el compromís d'Esquerra Republicana en tirar endavant la llei conjuntament amb el col·lectiu LGTB, incidir en els aspectes que com s'ha dit poden millorar la llei i a teixir complicitats per intercanviar punts de vista per aconseguir una bona llei que faci efectiva la no-discriminació a persones LGTB.

Francesc Sánchez
Tècnic de polítiques sectorials